

המגוחכים והמכאיבים של הממשלה הכושלת שלנו, שמעיטה להעלות על הדעת שאיזה מדרך כף רגל של ארצנו יועבר לדרשות גויים⁷. כל החלטות האלה, של שקר ורשעות, לא יקום ולא יהיה! כל החלטות האלה של שקר ורשעות, הן בטולות ומבותלות כפרא דארעא, ופחות מזה. מקור קדושת תורתה, וממקור קדושת ירושלים, וממקור קידוש השם שמופיע בבית הזה. כל החלטות האלה להרפהינו, לא יועילו. איננו מתחשבים בדברים הבטלים האלה. אין שום הווא-אמינה שוגדים או שלוחיהם יתערכו בחשבון סדר חיינו בארץ חיינו. לו זכינו לממשלה מקורה החוריה בישראל, היינו רואים יותר את האור החדש שופיע על ציון. וככל שנשנות אוריון דראן ישראל, ואוריון דירושלים, יותר נראה את האור החדש ששופע علينا, ברצונו או בעל כרחונו.

ד. "ארץ ישראל השלימה"

מנועת "ארץ ישראל השלימה" קרויה לנו, אבל יש צורך לוותר על הביטוי שלהם: "כל הארץ בידינו". יש עוד חלקים של ארץ ישראל שעאים בידינו. שלוש ארצות יש בארץ: יהודה, גליל ו גם עבר הירדן⁸. זה דבר פשוט וברור. איננו מותרים, איננו בעלי בית על הארץ הזאת, אלא נציגים של כל ישראל, של כל היהודי אמריקה רוסיה וערק. אין שום מה שפט לוותר על חלקו הארץ.

הרמב"ן פוסק: "שנוצטוינו שהארץ הזאת תהיה תחת ידינו ולא ביד זולתו מן האומות"⁹. אין למליטים אלו פשט אחר מאשר מדינה. אלו דברים ברורים ומפורשים מקור הרמב"ן, "אברהם של ישראל"¹⁰, ואין מקום לפלפולים. הפתח תשובה כתוב בכל הפסוקים ראשונים ואחרונים הסכימו עם הרמב"ן, שיש מצהה מדרוריתא של ישוב הארץ¹¹.

ד. חזון ציון

על כן כל התהעורות לבניין הארץ היא מקור הקודש של גודלי ישראל, הרבה צבי הירש קליישר והרב אליהו גוטמן, תלמידי רבי עקיבא איגר, הרבה וכן לפני הופעת הציווית. וכל אלה התחילה מרחיפת הגאון מילנא, ומתוך בית מדרשו של הגאון. כמה דברים מתפרסמו בעניין זה. תלמיד חכם גדול אחד נפקד על ידי חלום אדרי, אשר תוכנו היה "בשוב ד' שבת ציון"¹². הוא נתע במיוחד לוילנא כדי לספר חלומו לגאון, והגאון קיבל אותו באופן פשרות. על פי רוב, הוא היה מבקר גדול ושופט גדול, אבל את החלום הזה הוא קיבל ברצינות גמורה. יש חלום שהוא אחד מששים מנבואה¹³, ביחסו חלומו של

7. רבבו רכינו נאמרו אחרי מלחמת יום הכהרים.
8. שביעית ט.ב. ועי' רשי' ירמיה כב בט.
9. הוספות להמ"ץ לרמב"ס מע.ד.
10. שאגת אריה סי' ייד. אגרות ראייה בקד.
11. אה"ע ע"ה פ"ת טקי.
12. תהילים קכו א.
13. ברכות זז.ב.

יום ירושלים (התשל"ד)

- א. אותו היום
- ב. אין נסיגה
- ג. ארץ ישראל השלימה
- ד. חזון ציון

א. אותו היום

אותו היום כ"ח באיר...

"הרואה מקום שנעשה נס לאביו ולרבו צריך לברך"¹⁴. יש ערך מיוחד למקום הזה. כך יש ערך מיוחד לאותו יום כ"ח באיר, בו עליה אבא הרב זצ"ל, מן הגלות לארץ ישראל, ליפג. גם זה יום גדול, נורא ונשגב². זה היום בו הופיע על ציון האור החדש הנשגב הקודש והאלهي. התייחסילד וזכתי, ונולתי, ועלית עט סעודת חזרת קודש, אבא, וכבר צדיק וקדוש לברכה. והוא זכינו לאורו — אנחנו, עם ישראל וכל העולם כולו. תחנן שיש פגישה בין שני דברים אלו, בין שחזור ירושלים ובין הופעת אורה של אבא זצ"ל על ציון ועל כל ארץ ישראל, במדרגות נוראות ונפלאות שנמשכו מאז ועד הנה כאן בירושלים, ומכאן לכל ישראל, לכל ארץ ישראל, ולכל העולם כולו. תחנן שיש קשרוים זהה, עליה אבא זצ"ל ו收缩ו ירושלים. אי אפשר לפרש סוד ד' בפרטי פרטם, אבל מכל מקום כאן הדברים שייכים מאד ומתקאים מאד שייהיו באותו יום. פלאי פלאים של האלהית, של "קורא דורות מראש"⁴ ומטבע הסיבות. תחנן מאד שהדברים קשורים זה לזה, עליית אבא זצ"ל ו收缩ו ירושלים. אי אפשר לפרש סוד ד' בפרט פרטם, אבל מכל מקום כאן הדברים שייכים מאד ומתקאים מאד שייהיו באותו יום. פלאי פלאים של ההנאה האלהית.

זה היום עשה ד', נגילה ונשמה בוי⁵. אין להעיר את הגילה ואת השמה שיש בעולם כולו ובעולמות העליונים, מאז אותו כ"ח באיר, מאז אותו "כיבוש" רוחני, נבואי, ורוח-הקורש, שוחר על ישראל.

ב. אין נסיגה

"אשרי העולם שאומה זו נמצאת בתוכו"⁶, ומסתרות הארץ בפלאי הפלאים של ההנאה האלהית, דרך כל היסכמים, ודרך כל היסכמים, וגם דרך כל היסכמים הנוראים

1. ש"ע או"ח רית דז.
2. "היום הגדל ב"ח איר, יום עלותנו עם אמור"ר הרוב זצ"ל לארץ חי' קרשנו בשנת תס"ד...". רビינה, בשער החוברת "למוצות הארץ", איר תש"ה.
3. אוור חזש על ציון תאיר ונוכה בולנו במחה לאورو", ברכת יוצר אור.
4. ישעהו מא.ד.
5. תהילים קיח כד.

ז. **לב חיננו**
באירוע אחד של אבא הרוב זיל, כתוב שלגביו דברים שבköוזה, ירושלים היא לעילא לעילא²¹. אין תורה כתורת ארץ ישראל²², ובמיוחד בירושלים. בוחר כתוב שכל הבריאה כולה ותוליה בירושלים עיר הקודש כמו ענבים באשכול²³. יש לה משמעות קוסמית. כפי הביטוי של רבי יהודה הליוי, אנו לב האומות²⁴, לב הבריאה. כמו כן, ירושלים היא הלב שלנו, הלב של ארץ חיננו, מרכזיות חיננו²⁵. מוחך שהחזרו ירושלים, לב חיננו, יש הכוונה על כל מלאה ורחב הארץ. ירושלים מקדשת מכל הארצות, מתחזק כל ארץ ישראל, מתחזק קדושת ארץ ישראל. דור המלך נבש את ירושלים מתחזק כיוכם של כל השבטים, ועשה מגביה מכל שבטי ישראל לבנות בית המקדש²⁶. חז"ל אומרם: "אתה מבקש לראות את השכינה בעולם הזה: עסוק בתורה בארץ ישראל"²⁷, ועל זה, בירושלים. במרוגה המיחודה של ירושלים, מופיע במיחוד בקדושה השם של תורה ד'.

ח. **טיכום**

א. באותו יום כ"ח אייר, עלה לאرض מון הרוב זצ"ל, והופיע על ציון אור חדש ונשבג וקדוש. אין להעריך את השמחה שיש בעולם ובעוולמות מאו אותו כיוכש ורותני ונבואה. יתכן והדבר קשור, על פי נפלאות ההנאה האלוהית, עם שחזרו ירושלים.

ב. אשרי העולם בו עם ישראל חזרו לארצו, דרך כל פלאי ההנאה האלוהית, ודרך כל היסורים, וגם דרך כל הסיבוכים. הממשלה שמעלה על הדעת להעביר איזה מדריך כף רגלי של ארצנו לרשויות גוים כל החלטות האלה בטלות ומובלטות — לא ייקום ולא יהיה: ככל שננסום אוירה הארץ יתיר נזקה לממשלה של תורה, ונראה את האור החדש שמופיע על ציון.

ג. יש לנו תר על הבתו של חנוך "ארץ ישראל השלמה" שכל הארץ בידינו, שהרי ארץ ישראל כוללת יהודא גליל וגם עבר הירדן, ואינו בעלי בית עלייה לוותר על חלקים ממנו. אדרבה, הרמב"ן אביהם של ישראל פסק, וכל הפסוקים הראשונים ואחרונים הסבירו עמו, שונטוינו לשב את כל הארץ ולהקם בה מדינה.

ד. כל התעדויות לציון, התחלת לפני הציונות, ומקרה בקדוש אצל הרוב קלישר והרב גוטמקר, ועוד לפני כן אצל הגאון מווילנא אליו נתגלה "חזון ציון" וממנו נמשכה כל התכוונה לבניין הארץ.

21. אגרות ראייה חלק א' איגרת טל.

22. ספרי ר' יעקב.

23. עיין זהר חי שרה קכח: ובאיוגרפיה ט' הנ"ל.

24. כוזרי ב. לו.

25. כמו ירושאל לב האומות, לב האדם, כן הארץ ומקום קדשה בקרבה, לב העולם ולבם של ישראל". רבינו, לתהיות ירושאל א. רב.

26. זבחים קטו ב.

27. שחזר טוב תוזחים קה.

אדם גדול. מזו המילה התעוררוו של הגאון לבניין הארץ, ואנו המשך התעוררותה זו. החם ציון שניתן לכל מהלך הווה, נקרא על ידי הגאון, אליו נתגלה חוץ ציון, ומכאן גם השם של ציונות.

תנוועת חזון ציון עשו קונגרסים ויישבות בעניין שבית ציון על פי הגאון, עסקו בתתchnichות וגם בחקלאות משך כמה שנים. הם גם חיברו המנוגים על עלייה לארץ כפי שמסופר בספר "חזון ציון": והכל על פי אדוננו רبيינו אלהו.

ה. **ירושלים כולה מקדש**
כל שנרע, ככל שנראתה את האור החדש ששופע עליו, בראוננו או בעל כורחנו, יותר גנשות את אוירא דארץ ישראל²⁸, ומעל הכל את אוירא דירושלים — ירושלים מקדשת מלך ארץ ישראל²⁹. יש מ"ס הימרון, מבוכן שירושלים מקדשת יותר מכל ארץ ישראל, ויש מ"ס היחס והקניין, מבוכן שירושלים מקדשת מתוך כל ארץ ישראל. ירושלים היא שיא הקדש. הרמב"ם מגדיר שכל ירושלים נקראת מקדש³⁰. מתחזק כך נמשכים כמה מהגאים. נהוג מדורות קדומות שכל ירושלים נשחבת במקום ספר תורה לגבי נפילת אפים³¹.

ו. **מושש כל הארץ**
ירושלים נקראת "מושש כל הארץ"³². לכל עם ישראל³³. כאן מקור השמהה, במיזוח באחטו יום עשה ר' נגילה ונשמהה בו. טבעה של ירושלים שהיא כולה שמהה. חז"ל אומריםшибירושלים אין מקום לצער ועגמת נשפ. יש מסורת שמהחץ לירושלים היה כיפה מיוחדת של חשבונות, שם היו מבקרים חשבונות של מסחר וכזומה³⁴. לעיתים מתחזק השבונות, יכולם להגע בדרך לא נעים ולצער. אבל לא בירושלים! אם יש לך דבר של צער, לך לשם!

בבא בררא קנה ב.

14. משנה כלים א. ר'.

15. פירוש המשניות לרמב"ם ראש השנה ד. א. סוכה ג. ב. מעשר שני ג. ד.

16. טידור עלות ראייה א שב סעי' ד.

17. איכה ב טו. ועי' זהר חרש ויצא לו א.

18. עי' שיחות רבינו כי תבוא סדרה א. 9.

19. כייפה של חשבונות הייתה חזון לירושלים וכל מי שמקש לחשוב הולך לשם. למה? שלא יהושב בירושלים יוציא, לפי שונראת משושה לכל הארץ" שמות ר' רב' נב' ד. כי הייתה העיר מלאה שמהה ווישקס רק בענינים ממשיים ובעניינים קדושים, لكن כל החשבונות המטරידות ומביימות לפעמים עצם לבעליו, כי אולי הפטיר בעסקן, היה נעשה חוץ לירושלים שלא יצטרע בירושלים". עץ יוסוף ומנתנות כהונה. ועי' אורות התשובה ט' א.